

al Pånt dla Biånnnda

nómmur 192

Dal panirân ed Cúccoli
Al banzôl ed Giòrgio

Quand che mé arrivèva int al repèrt di eletrodomèstic, in butaiga a Cașalàcc', bän e spass Giòrgio l'era a sêder in vatta a un banzôl, impgnè a scrîver una bulatta ed cunsaggna d'un frîgo, una lavatrîz o un televišaur. Opûr l'era drî a scartablèr un catâlog par catèr al mudèl che cla cliânta la vlêva. Pròpi quall, brîsa un èter.

Spassi vòlt dnanz a ló as furmèva un ruglât ed zänt *in paziente attesa* dal mumänt che Giòrgio al fôss stè lébber. Sé, parché mé a cradd che ón di segrêt dal sô suzès al fôss pròpi int al rapòrt ed fidózzia con i sù client che, quand i andèven da **VENTURA** par cunprèr quèl, i vlêven che a sarvîri ai fôss pròpi ló, al padrân, al titolèr, ch'ai mitêva la sô fâza e al concludêva i cuntrât con una strichè ed man, ala manîra antîga.

E pò ai éra i sù dipandént, che ló al tratèva cme di fiû, tòtt ragâz espert che se ón al và da Ventura a cunprèr – pr esänpi - un televišaur, i t al pôrten a cà, i al métten in funziân sänza che té t èv da dvintèr mât. E pò ancâura: i pôrten vî cal vèc' acsé ón al n à brîsa al problêma dal smal timänt!

Incû a sân turnè da Ventura con un amîg ch'l avèva da cunprèr una *lavasciuga*. Stand d'asptèr che **Alessandro**, al fiôl ed Giòrgio, al fôss lébber, a m sän mess a sêder in vatta al banzôl, turnând con la memòria a cäl vòlt che mé arrivèva in butaiga e ló

l'era a sêder lé, in vatta a cal vèc' scranòt tòtt arpze ala méi e con un cusén lighè par d'sâura.

Adès a mandèr inànz la barâca ai é Alessandro, sô fiôl, brèv, unèst e generâus cme sô pèder e par mé un chèr amîg, quèsi un fradèl (o méi dîr, un fiôl...). E anc un colêga musichèl, parché l'era un pianéssta ed râza e insâmm a fân di cunzêrt con al canzunâtt bulgnaiši dl ôtzänt (Carlén Musi, Testoni, Panigoni e vî acsé)

Mo guèrda té quant ed chi pensîr i én saltè fòra stand a sêder in vatta al banzôl ed Giòrgio che, a v garantéss, an finirà mài int al panirân ed Cúccoli!

F. C.

Al prémm dé ed scôla

Al prémm dé ed scôla d Aviamänt Profesionèl Agrèri "A.Torreggiani" ed Bûdri, ân 1951/52. Prémm dé ed scôla con al discursén ed pramâтика dal Prèsid prof. S., ch'al se stémma pr èser stè bân d utgnîr dal Ministéri ch'i déssen ed bianc ai mûr e òt o dîs chèrt geogrâfichi dl'Euròpa.

Dåpp trai åur, int l urèri ed ricreaziân, ai scòpia un batbói stra Viturén Armarôl ed Purnér, cinulén e gatamôrta, e Alfredén Zhuchén, tracagnòt e prepotänt.

Véssta la melaparè, Armarôl, par la stézza, al sfrâmmbla al sô panén pén ed marmelèta d zris vêrs al sô aversèri. Con una prezisiân svézzra, al dâu fatt ed pan tuscàñ al zäntren la gnócca d Alfredén e, par la viulänza dal cäulp, äli instiaténen al mûr bianc con la marmelèta, cunpâgna s'al fôss un dsgagn astrât!

I dû aversèri, mo sâuratott cal strabalzân d Armarôl, is ciâpen una gran scagâza e is vâdden caschèr al mânnd adòs. Quand, pasè pôc, al Prèsid al vdé cal disâster, l'inprumité däl suspensiân e däli espulsîan da tòtti al scôl d Itâglia! Al parêva dvintè mât dala râbia, e cal malèster, pr Armarôl, al pregiudiché i trî ân ch'i vgnénn dåpp: al puvratt al paghé con tòtt i intarès cal tîr scunsidrè, parché al prof. S., da cla vòlta lé, al l incuadré int al sô mirén con däli angarî e däl prepotänz al lémmit dal Còdiz Penèl! Ai capitèva spass che al cminzéppi däl leziân al

ciaméss la sô véttima e al l'ublighéss a inžnucères sâura a däl góss ed nûs o di quarcén ed gažâusa par däli åur, ch'al i insfilzéss stra i dént la canatta (a chi ténp là, la bîro la n'era gnanc stè inventè), ch'al fess tgníri só, sänper coi dént, al regéssster dla clâs e adiritûra, una vòlta, ai pugé in vatta anc al calamèr pén d inciôster! Spass e vluntîra al fèva leziân ubligàndel a stèr acuacè stra i sù pî sâttâ la catedra e, una quèlca vòlta, d invêren, al l apugèva a sêder in vatta ai termosifón bujént, fagànd fênta d instizîres se Armarôl al zarchèva ed vgnîr žâ. Quand la i andèva ed lüsso, al vgnêva mess in pî drî ala lavâgna.

Logicamänt, a ògni interogaziân, al vgnêva ciapè ed pónta e regolarmänt tartasè, par psairi dèr un brött våud: turmintând un cunpâgn, l in fèva divartîr èter ventsèt! A prémma véssta, la par-rêv una stòria da fillm, mo a v žûr ch'l é incôsa vaira e, däl dâu, a sân stè alzîr!

Al pôver Armarôl l à supurtè par trî ân tòtti stäli angarî sänza mài prutestèr, tulând só quall che ai nûster ténp al pèr impusébbil ch'al pôsa èser capité! Dåpp dimónndi ân, mé, ch'a lavurèva al ENPAS, la múttua di statèl, a véns a cgnusänza dla mórt dal prof. S. e, par cunbinaziân, quèlc tânp dåpp a incuntré Armarôl a una Fêsta dl'Unitè.

A dscurénn pr un pô di ân pasè insâmm, pò mé, che quand a voi a sân un pô carâggna, con malézzia a i cunte ed cla mórt par vadde l efèt dla nutézzia e ló l arspâus dagand d nès:

- *Al stâ bän duv l é! Pch'è ch'an séppa carpè tant tânp prémma!*

An s pôl brîsa dîr ch'l avéss tòtt i tòrt!

Renzo Bovoli

I artéssta e al Navélli

Oriano Orsi, ex Chèp-staziän a San Bendàtt, l'é un “artéssta totèl”, parché con in man i pnî l'é un gran drèg, cum al dimâsstra int al quèder qué in vatta, in dóvv l'à dpént la vècia cà dal Sustàggm di Grâs. Qué sâta, invêzi, al ftéss i pâgn ed Dân Gîno int la cumédia “*Festa di matrimonio*” ed *Carpani-Giusti-Paselli*. In pió al nòster Oriano l'é stè al presentadâur ed progrâma a quízz a *Telezola* e condutâur ed traâmsiân in socuanti rádio privè. In azóna a tótt quasst, l'é anc un gran sâburdlân, sânpér prânt a fèr al sô nómmer, anc adès ch'l à pasè i nuvanta. Quand as dîs che Dio li fâ e pò i acunpâgna, l'é pròpi vaira parché la **Lella**, sô mujér, ch'l'è vgnó a manchèr socuânt ân fâ, l'èra sânpér ed banda da ló in tótti äli aventûr.

Grâzie sânpér, chèro Urianâz, e che al Sgnâur at cunzêda una véta ancâura lóngâ.

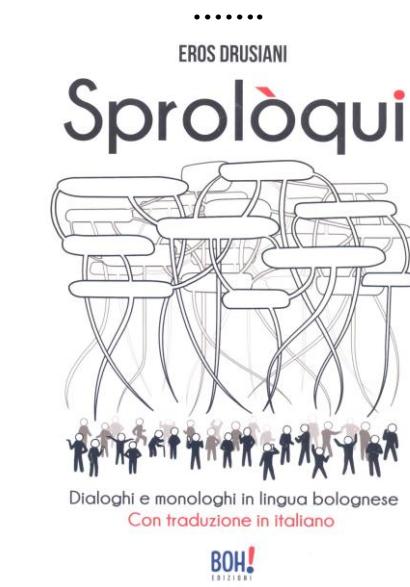
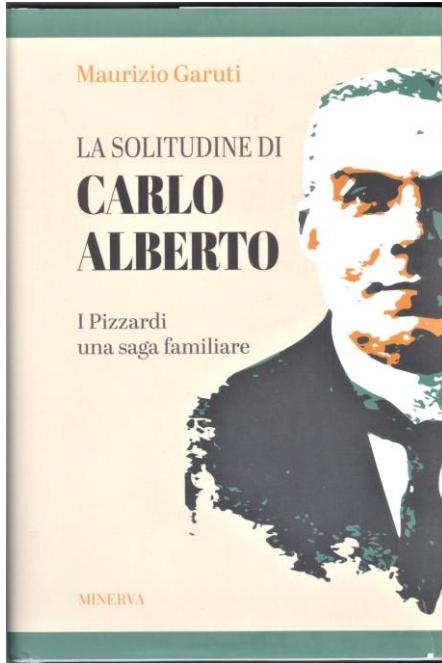
Fàusto

Librarí bulgnaiša

Maurizio Garuti l'é ón ed chi scritûr ch'i an la capazitè ed cuntèr chèš e parsunâg' reèl cum s'i fôssen int un rumànž. Pòst che la véta ed **Carlo Alberto Pizzardi** l'é stè un vair rumànž, a lèzer ste bél liber ón al se spîgâ cum al pôl avair fât a dvintèr récc sfundè, praticamänt padrân ed païs intîr e pò liberères ed tótt i sù ca-

pitèl, ed tótti äl sâu proprietè, ch'avêva ereditè dai sù antenè. L'é un bél liber, dedichè a un omen che, con la sô generosità, al s'â lasè al Belâria e al Sbdèl Mažâur, dû sâbdèl che, da pió ed zänt ân, i an fât ed Bulâggna un'ezelanza.

Eros Drusiani i al cgnôssen tótt. Autâur teatrèl e televišiv, cabaretéssta e creatâur ed fumétt, in stê liber, scrétt in bulgnaiš mo con la traduziân in itagliàn, l'afrânta la längua di sù vîc', brîsa sâul par fèr rédder mo anc par fèr pensèr, dâl vòlt cumôver. L'é una letûra piašavvla in dóvv a psî catèri dâli espresiân ch'a sintèvi in bâcca ai nûn. In azóna ai é la scritûra dialetèl, ch'l' è stè curè in osêcui al'OLM (*Ortografia Lessicografica Moderna*) dal nòster **Gigén Lîvra** (Luigi Lepri).

F. C.

Al viâz

Cal cínno qué in vatta a sân mé, in spiâza a *Bellaria*. Sé, parché anc se in famajja ai èra dla rëna, mî mèder la “tirèva int al mantân”, insâmma, la fèva la majèra, par parmâttres d andèr al mèr o in muntâgna un maiš al ân. Al biziclén al n'èra brîsa al mî mo d un cínno ch'al m l'avêva inprastè giôsst par fèr la fotografi. Da ragazôl mé a n'ò mài avó una biziclatta e acsé adrûvèva qualla ed mî pèder, una “OLMO”, pdalànd ed travêrs par d sâta dal canâñ. Opûr qualla ed mî mèder, un ravalだn che però par lî l'èra stè inprtât, quand l'andèva inânz e indři stra Bûdri e Bulâggna, anc dâu vòlt int un dé, par purter i canpiunèri ch'la fèva pr un maglifezzi.

Mé avêva arsparmiè pr un ân intîr, vindând al sulfanèr tótt al fèr che con I mî amîg a purtèven vî dai capanón dl'artiglieri ai Prè ed Cavrèra, i ciûd che i carpintîr i lasèven caschèr dali inpalcadûr dal Sbdèl Mažâur in costruziân. Adiritûra i tundén da métter int al zimânt armè!

Tótt quasst parché mé a vlêva una biziclatta, brîsa un biziclén da cínno, mo una biziclatta da òmen, con al canbi *Campagnolo* a trî ruchétt. Pr un ân e pâsa a n sân brîsa andè al cinnema, a n'ò cunprè gnanc un giurnalén e ai ò méss int un salvadanèr i bajuchén ch'a mitêva insâmm par Nadèl: quî dal nòn Pèvel e chi zänt scûd ch'i êren al regâl ed mî pèder, dâpp ch'l' avêva lèt la litreñna che mé a mitêva sâta al sô piât.

Mé avêva bèle batzè la biziclatta ch'a vlêva e ch'a vdêva in espuâsiziân int un negòzi in San Flis. La n'èra brî

sha ed mèrca, una *Legnano* o un' *Atala*, mo a mé am piaševa anc se in vatta al canân ai éra una decalcomanî con la scrétta "Impex", un nòmm mài pió vésst, a par d sàtta al prezzi: *lire 19.500*.

Fenalmänt ai véns cal dé tant suspirè: dâpp avair spachè al salvadanèr, a cunsgnè a mî pèder i mî arsprèmi e ví ch'andénn! Dai Prè ed Cavrèra a San Flis ai é pôca strè, mo a mé am përs un viâz lunghéssum. Mî pèder al cuntraté l acuésst, riusànd a utgnîr un péccol scânt. Pò ai fó – par mé – una dâzza fradda: la biziclatta l'era da "preparèr" e bišugnèva che mé a turnéss a ritirèrla al dé dâpp.

Àl fonn ël ventquâtr ãur pió lónghi dla mî vétta: cla nòt an vgnêva mài dé...

Al trai dal dâppmeždè ai éra in butaiga a ritirèrla al mî tešôr!

- *Bisâggna arbasèr la sléina!* – al sentenzié al venditâur – *Quassta l'é una biziclatta dal ventiot e té t i anc un cínno!*

- *Cínno o nå – a pinsé mé - i mî bajúc però i éren dla mišûra gióssta!*

Int l andèr a cà am parêva ed vulèr, tanta l'era la vójja d arrivèr in curtîl dai mî amîg, ch'i éren tótt là a asptèrum par fèrum fèsta... fòra che ón, che tant al fé con i sù che al dé dâpp al s présenté con un' *Atala* nôva nuvânta... Mé però avêva la sudisfazián ed dîr che la mî *Impex* l'era pròpi la mî, sudè con i mî arsprèmi d un ân.

A st pônt che qué am véns la vójja d andèr a Bûdri par mustrèr al mî tešôr a mî nòn. Quand a dmandé al parmàss a mî pèder, ló an fê una pîga, digànd a mî mèder ch'l éra áura ch'a tachéss a strighèrum in mèz al trâfic e acsé una bèla mateïna ed žoggna salté in vatta ala mî biziclatta e ví ch'andé. Mé avêva apanna cunpé ónng' ân, l'etè ch'l'â adès la mî anvâuda *Miriam*, e quand a i pâns am vén da dîr che mî pèder l avêva una gran fidózzia in sô fiôl. D acôrd che dal 1957 al trâfic al n' era brîsa cme quall d incû, però... Defâti mî mèder, con al sô sâns matêren, la n' era méggia tant cuntânta ed sta nuvitè dal viâz...

Travarsànd Bulâggna, am parêva ed vulèr: San Flis, Úgo Bâsi, Rizôl, San Vidèl e pò ví, vêrs al Râuvri, Vellanôva, Castnès, la Crušatta, Zânt ed Bûdri, in dóvv a m farmé a bâvver una gažâusa.

Pò, fenalmänt: Bûdri! Sóbbit a m farmé sàtta al pôrdg dla cîsa ed Sant'Ègata, in dóvv ai éra la butaiga da bigunžèr ed mî nòn. Apugé la biziclatta incântr al mûr e pò dânter ed vulè.

- *Nonno, sono arrivato in bici da Bologna!*

- *In biziclatta? Da par té?*

- *Sí!*

- *Mo i tû cus èni détt?*

- *Mi hanno dato il permesso... Però devo mandargli una cartolina postale per dire che sono arrivato.*

Pròpi acsé! Ai spedé una cartuléinna par méttri trancuélle e låur i l'arzvénna al dé dâpp. Incû ai vrêv almânc una stmèna...

Èter ténp.

Di Falco, Mariella Francia e Nicolas Palombarini e i fan pèrt dl' *Orchestra senza spine* una furmaziân, nèda socuânt ân fâ, ch'l'è bèle a bân dirétt int la stòria mušichèl ed Bulâggna.

Ai 12 ed nuvàmmber dl' ân indrî stê quartât l à fât un cunzért int la sèla dla mûsica dla nòstra asociaziân e l' è stê un tariânf. Ascultèr di žûven ch'i an una padrunanza acsé granda di sù strumént, l' è un gudiôl.

Mé a spér ed psairi turnèr ascultèr prèst, magâra st estèd al Pânt, "tra lómm e scûr"!

F. C.

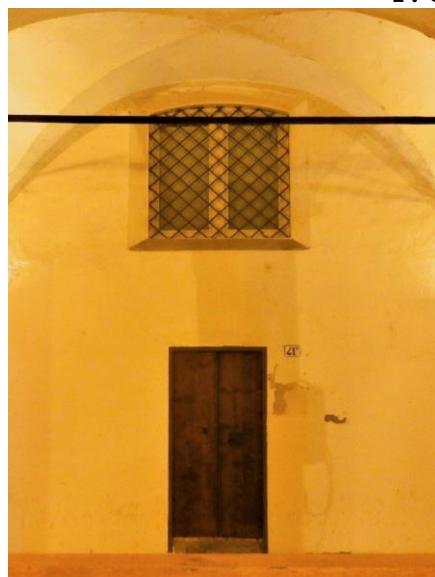
Iusfén

Cum t' i mègher, Iusfén, e cinén, pròpi un pitârénd dal fradd, gnanc in guèra i t an fât andèr. Brèg sänper trop lèrghi, tgnó só da una côrda, an n' éra mài asè par rinpîr la panza a té, ala Marî e ai sî fiû, con l'ultum in arîv. T um parêv *Charlot*, e brîsa sâul int al fisic, anc int al côr. Amâbil, bân cunpâgna al pan, pén d amâur par la famajja, e par la Marî, la tô Marî acsé bëla!

Tròp tânp ví da cà a métter zâ ël travarsénni di binèri, luntàn par di mîs, in Ómmibia, in Tuschèna, mo *as fâ quall ch'bisâggna fèr*, et gêv, e t azetèv al tô dvair con la sicurazza che un dé i quâ i srénn migliurè, ch'a se srêv fât al sozialisum, una sozietè pió gióssta par tótt.

Adësa, fenalmänt, t avêv catè un lavurîr atais a cà: turnèr a tirèr só al pânt ed Sèvna, danegè dai bunbardamént. Al vgnêva só bël lèrg da pasèri dâu câra còmdi, coi parapèt bî èlt, e rubósst da cungnîr la péenna e supurtè i pîs. Té t êr dimónndi urgugliâus ed cal lavurîr.

La guèra la t avêva fât cgnósser la pòra, t an t êr mài aviè, sâuratòtt t avêv pòra pr i fangén, sänper in príguel, sâenza pió una cà e custrétt a sfulèr int ël gròt di žéss. Brîsa che la cà in duv et stèv la fóss tant méi, l'era in mèz al padóll ed Mušiàn, sàtta a Pianôr, in dóvv al Sèvna al fâurma di acuastrén pén ed zinzèl. L'era ciamè la cà di ranûc'. E l'era una dspraziân: ranûc' dapartòtt, int i lèt, in vatta ala tèvla, da andèr int i mât! Sfulèr dânter ala gròta dla Spéplla al n' é brîsa stê un gran pegioramänt. Mo as éra in trûp, tótt mucè, una cunvivâenza difézzil anc pr i pió paziént. Una vétta difézzil, mo almânc tótt insàmm. T êr andè a tôr a

L usulén dla butaiga ed mî nòn, incû

Chi èni?
i Mahlerinetti

Tulî quâter žûven, trai fàmmen e un mästi, dèi in man di clarinétt e pò mitîv a sêder e ascultè. I s ciâmen, da man stanca, *Annalisa Meloni, Martina*

cà Adrianén, ch'1 éra da dû ân a sarvézzi da di cuntadén, a guarder äl bïsti in canbi ed dû piât ed mnèstra, un cïnno un pôc birichén mo inteligiànt, e anc la Gîna, un pôc pió granda, ch'l'êra da un pèz a sarvézzi in cà da di sgnâuri. Al sô nòmm l'êra Fernanda, mo l'êra la prémma fammna e I la ciamèven la *fangîna* e, par fèr prémma, Gîna. Al prémm al s ciamèva Fernando e a darsèt ân al lavurèva da manvèl. L'inparèva un amstîr es l'ajutèva a mantgnîr la famajja. L'êra un bël ragazèl, ch'al tachèva a guarder cäl ragazôli. Dåu fangénni, la Luisa e la Carulérina, al cinén Pavlén, ch'an girèva gnanc, e ón in arîv. Che famajja!

Quand la vétta la tåurna a fiurîr, ai fiuréss anc i insónni e i prugèt, una cà pió granda, äl sîr con i amîg a sunèr al mandulén, a balèr ala dmanndga e pò t aréss purtè la Marî e i ragâz, in tranvâi, a vâdder San Ptroni e äl Dåu Tårr.

Mo ai darsèt ed dsàmmber al destén l'à ingatié i sù fil. San Lâzer, la fèsta dal protetâur. Brîsa che té et sépp interesè al sant, t'î un magnaprît e t'n'î urgugliâus, mo l'é fèsta e a se stà a cà da lavurèr. T'î andè a fèr un pôc ed spaiša, prémma al fâuren dal pan e pò dal pchèr, in fânnd al vièl di télli. T'î cuntänt, al fradd at fâ pinsèr al invêren pasè, int la gròta al n'êra brîsa fradd, mo quanta umditè! Adèsa invêzi una cà nova nuvänta, tire só con I sold di americàn: dåu stanzi e cuiséina, la stû a laggna e al céssø fòra, int la capâna. Drî al Sèvna t'è piantè i chevolfiûr e st'estèd et mitrè däl patèt e di pundôr: Äl prôggan e äl mail äli én bèle. T'et sent un rà!

Là in fânnd ai é al cantîr, al chèp master l'é lé ch'l' urganézza, al cuntròla I materiel, al met inanz al lavurîr. L'é un omen bân ed fèr al sô amstîr e al sà tratèr con I operèri. At piès parché parché al lavâura cme chi èter, o anc de pió, sever mo giósst. At vadd e at ciâma:

- *Iusfén! Vén a dèrum una man a sistemèr i pèl!*

Cum as fâ a dîr ed nâ al capatâz? Laré da èser sâul una mež'aura... Et pòg' äl sport e t've. Nâ, Iusfén, t'an avêv briša da èse lé, con la fûria ed finîr prèst, d'andèr a cà, t'an avêv briša da èser lé. Ciâmel destén, o al zanpén dla sfurtónna, däl vòlt ai bastarêv al

chës int na sêlta da fèr, mo incôsa l'é acsé inprevedébbil! E un šgunbéi inpruvîs at ciâpa, putänt, at pôrta luntân, luntân dala žänt, äl parôl äli én inconprensébbili, i vérs i én di bišbéi, t'an capéss brîsa quall ch'suzèd, ét sént che incôsa al se šmôrza st mänter che al žel al t'vén dänter e int i tû ûc' zelèst al se spècia un zil sänper pió scûr. La môt la n arîva brîsa sóbbit, mo la lâsa un spirâi ala speranza. Un quelcdón at farà bâvver un grapén, un èter al pruvarà ed méttret in pî, cum l'é asûrda la pietè di cristiàn!

I t purtaràn a cà in vatta a una schèla ed laggn, la barèla di puvrétt, e t'andarè anc d'long a avair di susûlt e di spèsum, anc da môt.

La Marî la tirerà d'long par däli åur a scaldèret con di pâgn e däl lègrum, cunvènta che l'amâur al pôsa purteret indî, da lî.

St mänter che té, sänza pió tânp, t'è smurzè la lûs par sänper.

Antonella Pozzi

(traduziân dla Noccia d Bastèl)

Al dutâur Leitz e la mî *Leica*

I mî quâter amîg i san benéssum che mé a sân apasiunè ed vèci mâchin fotografîfic. La *Leica* l'é qualla che mé a dlîz de pió e l'ètra sîra, ai ô sintó par televišiân che Ernst Leitz, l'inventâur ed sta machintérina spezièl, l'é anc stè una spêzie d' Oskar Schindler, l'industrièl di asensûr ch'al salvé däl mièra ed Žudî. Al dutâur Leitz al riusé a trasferîr in Amêrica dala sô fâbrica ed Wetzlar, in Germâgna, pió ed dušänt dipandént Žudî. A di èter ai dé di bajûc par dèri una man a scapèr. Csa vlív ch'a v déggâ: se prémma a vlèva bân ala mi vècia mâchina fotografîfica, che dâpp a pió d'utant ân la funziârina sänper benéssum, adès a i n voi anc de pió!

Grâzie, dutâur Leitz, che la tèra la i seppa alzîra.

F. C.

La siânsa di nûster vîc'

Žišmén (*Jasminum officinalis*) gelsomino, genere di piante delle quali la più nota è il *Jasminum officinalis*, che si coltiva ne' giardini, quasi spontaneo ne' muri. È sommamente odoroso e se ne ricava estratto per profumeria.

2. **žišmén žâl** (*J. Fruticans*), gelsomino giallo, a fiori gialli inodori o quasi, arbusto de' luoghi montani. Una varietà a fiori gialli odorosi si coltiva ne' giardini.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biândda

Nòmmer 192 dal 2023

Diretâur irresponsâbil e limušnîr:

Fausto Carpàn

Dséggan uriginèl:

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Abunamént par pôsta: almânc 20 € al ân.

Indirézz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Tott i scrétt in dóvv an i é brîsa indichè
1 autâur i én ed Fàusto Carpani.

I pruvêrbi in fânnd äl pâgin i én trât da:

A. Lelli – L. Lepri – D. Vitali

I PROVERBI DI BOLOGNA

e dintorni

Pendragon, 2010

Al dizionèri ed riferimänt par cäl parôl
ch'âli én difézzili da capîr l'é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIŠ - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIŠ

Pendragon, 2009

I sit bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamejabulgneisa.it

www.bulgnais.com

Scienza al Navile

Ciclo di incontri di divulgazione scientifica a cura di

Minerva

Associazione di Divulgazione Scientifica

Associazione Culturale APS

IL PONTE DELLA BIONDA

ogni **sabato** dalle ore **19:00** presso la sede del Ponte della Bionda APS

4 Febbraio - "Chi ha paura della chimica? Nessuno!"
A cura di Alessandro Graziani

18 Febbraio - "OMG! OGM? Orientarsi nel mondo del geneticamente modificato"
A cura di Davide Amadori

4 Marzo - "La corretta informazione nel quotidiano"
A cura di Michelangelo Coltelli di BUTAC

Apericena a seguire, dalle 20:00 (15€).
Prenotare ai numeri: 3382225408 (Roberta) o
3393536585 (Fausto). Massimo 30 persone.

Scienza al Navile

Ciclo d'incontri di divulgazione scientifica in collaborazione tra Minerva - Associazione di divulgazione scientifica e Il Ponte della Bionda – Associazione culturale APS

1. 04/Febbraio/2023

Chi ha paura della Chimica?... Nessuno!

A cura di Alessandro Graziani

La chemofobia è definita come la paura irrazional per tutto ciò che è "chimico" o "artificiale".

In questo incontro impareremo a capire come tutto quello che ci circonda è composto da sostanze chimiche che rappresentano i veri e propri mattoni di tutto ciò che possiamo toccare, mangiare o respirare.

Con l'aiuto di Alessandro capiremo che dietro a nomi altisonanti e spaventosi in realtà si celano sostanze che conosciamo bene con le quali ci approcciamo tutti i giorni.

2. 18/Febbraio/2023

OMG! OGM? Orientarsi nel mondo del geneticamente modificato.

A cura di Davide Amadori

Cosa sono gli OGM e quali sono i loro usi?

Rappresentano davvero un rischio per la nostra salute o per l'ambiente e la biodiversità?

Con l'aiuto di Davide impareremo a conoscere come si crea un organismo geneticamente modificato, quali sono le loro principali applicazioni e come molto spesso la paura verso questa tipologia di prodotti non abbia fondamenta scientifiche.

3. 04/Marzo/2023

Corretta informazione nel quotidiano.

A cura di Michelangelo Coltellini creatore di BUTAC (Bufale un tanto al chilo).

Attraverso alcuni casi di studio comparsi sui quotidiani e riviste nazionali andremo a analizzare i fondamentali necessari per la corretta informazione.

Con l'aiuto di Michelangelo analizzeremo alcune notizie pubblicate da testate giornalistiche in campo alimentare per acquisire i rudimenti di corretta informazione come primo passo alla lotta all'information disored.

Minerva

Associazione di Divulgazione Scientifica